

**El llenguatge
colloquial**

En aquesta breu nota, no pretenem comentar sinó un aspecte del llenguatge col·loquial: el de la fragmentació de la frase en els seus diversos membres, els quals s'organitzen o distribueixen, independentment de l'ordre normal de col·locació, en dos grups: un de format únicament per elements lexicals, de significació concreta, i un altre que, ultra alguns d'aquests elements, conté, sobretot, els elements gramaticals i abstractes de la frase. Vet aquí un exemple del que volem dir, extret de la novel·la *L'enterrament* de l'escriptor Joaquim Casas, caracteritzada per uns diàlegs basats en l'observació directa del llenguatge col·loquial: *I, a França, vostè, senyor Roviralta, hi vol anar sol, o amb altres persones?* Notem, efectivament, en la primera part de la frase, els tres grups *a França, vostè i senyor Roviralta*, que són com dades anticipades d'una pregunta de la qual tot seguit es farà la formulació gramatical, amb aquells grups representats per un pronom, *hi* —el que fa la funció d'un complement—, o sobretotesos si fan la funció de subjecte. L'adequada escriptura de les comes separant cada un dels elements, ens indica clarament l'entonació amb què aquesta frase seria realment pronunciada.

Es ben evident que els diàlegs de les obres narratives han d'acollir aquestes construccions populars, car res no contribuirà tant a donar-los versemblança sense haver de fer concessions, tan enutjoses, de vocabulari. De fet, hi ha casos molt simples d'aquestes construccions, com és ara, *No l'he vist, en Bernat*, que se sol explicar dient que *en Bernat*, grup anticipat per un pronom, hi figura en aposició. Però perquè aquestes construccions, especialment quan són més complexes, siguin realment un reflex del llenguatge col·loquial, cal que la distribució dels elements semàntics que hom n'ha aïllat, es faci d'acord amb la intenció de la frase i les circumstàncies en què es profereix, i, sobretot, que les comes marquin clarament les pauses amb què s'han de separar aquests elements en l'expressió oral. Si no, allò que havia d'ésser versemblança i reflex de la realitat esdevé desordre i inconnexió. I, si es tracta de textos teatrals, ni els actors no aconseguen de vegades de dir-los amb l'entonació adequada, que una bona puntuació els hauria indicat amb tota exactitud.

Albert Jané